

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ALTERNATYVIŲJŲ
DEGALŲ ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA**

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta į institucijų pastabas ir pasiūlymus
VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros 2022 m. liepos 29 d. išvada	<p>Vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 5 str. 1 d. 2 p., viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti:</p> <p>a) įstatymu, tiesiogiai taikomu Europos Sąjungos teisės aktu, ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi, kai tame teisės akte nurodomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai, o sprendimą dėl viešosios įstaigos, kuriai šie viešojo administravimo įgaliojimai bus suteikti, pavedama priimti Vyriausybei;</p> <p>b) Vyriausybės nutarimu, priimamu įgyvendinant įstatymų, tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų ar ratifikuotų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas, kai tame Vyriausybės nutarime nurodoma veikianti ar numatoma steigti viešojo įstaiga ir jai nustatomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai.</p> <p>Atsižvelgiant į šį teisinį reguliavimą, siūlome, tuo atveju, jei CPVA planuojama priskirti Darnaus judumo fondo administratoriaus funkcijas ar jų dalį, tai numatyti šiame Nutarimo projekte, pvz. Darnaus judumo fondo nuostatų 5 punkte.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo 30 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Darnaus judumo fondą administruoja Susisiekimo ministerija arba jos įgaliota institucija, todėl Vyriausybė negali paskirti VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros fondą administruojančia institucija. Pagal Alternatyviųjų degalų įstatymą, Darnaus judumo fondo lėšos laikomos atskiroje Susisiekimo ministerijos arba jos įgaliotos institucijos banko sąskaitoje ir įtraukiamos į apskaitą pagal atskirą priemonę.</p>
Energetikos ministerijos 2022 m. liepos 27 d. išvada Nr. 3-1266	<p>Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimu siūloma įgalioti Energetikos ministeriją kartu su Finansų ministerija patvirtinti Konfiskuotų alkoholio produktų panaudojimo biodegalų gamybai taisykles, Energetikos ministerija siūlo numatyti Finansų ministeriją kaip pagrindinę instituciją atsakingą už Konfiskuotų alkoholio produktų panaudojimo biodegalų gamybai taisyklių parengimą, kadangi už etilo alkoholio apskaitą ir konfiskuoto etilo alkoholio</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Finansų ministerijos, kaip pagrindinės institucijos, atsakingos už konfiskuotų alkoholio produktų panaudojimo biodegalų gamybai taisyklių parengimą, Nutarimo projektu paskirti negalima. Priėmus Nutarimo projektą, Vyriausybės kanceliarija, skirdama pavedimus, galės pirmąją</p>

	<p>realizavimą visų pirma yra atsakingi teritoriniai Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos padaliniai. Konfiskuotų alkoholio produktų panaudojimo biodegalų gamybai taisyklės turi atitikti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patvirtintas veiklos procedūras ir produktų konfiskavimo tvarką, o konfiskuoto etilo alkoholio panaudojimui biodegalų gamyboje sąlygų sudarymas yra tik išvestinis šių procedūrų elementas.</p>	pavedimo vykdytoja paskirti Finansų ministeriją.
<p>Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022 m. liepos 26 d. išvada Nr. (3)-SD-485</p>	<p>Nutarimo projekte numatyta skirti dalį motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įplaukų į Darnaus judumo fondą (toliau – Fondas). Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažymoje prognozuojama, kad Fondui 2023–2025 m. bus skiriama po 30 mln. Eur kasmet.</p> <p>LSA nepritaria, kad tik dalis šio mokesčio įplaukų būtų įskaitoma į Fondą bei neaišku, kodėl Fondo finansavimas prognozuojamas tik iki 2025 m. Primename tai, kad steigiant Fondą buvo prognozuojama, jog jis per metus generuos apie 170 mln. Eur, o per 2024–2030 m. laikotarpį apie 1,19 mlrd. Eur. Šios įplaukos turėjo būti surinktos iš naujo mokesčio už motorinių transporto priemonių taršą, t. y. modifikuoto dabartinio motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio. Nors Lietuvos Respublikos Seime nebuvo priimti Lietuvos Respublikos motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo pakeitimai, tačiau Lietuvos Respublikos Vyriausybė teikdama šio įstatymo pakeitimo projektą aiškiai pabrėžė, kad visos įplaukos iš šio mokesčio būtų skirtos į Fondą ir panaudotos savivaldybių įgyvendinamoms darnaus judumo priemonėms, nustatytoms Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatyme (darnaus judumo mieste plano priemonių, tiesiogiai susijusių su ŠESD,</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Susisiekimo ministerija pritaria siekiui paskirti kuo didesnę finansavimą darnaus judumo priemonių įgyvendinimui, bet papildomi valstybės biudžeto asignavimai yra planuojami vadovaujantis Strateginio valdymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292. Papildomų valstybės biudžeto lėšų skyrimo galimybės turėtų būti aptariamose organizuojamuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir ministerijų pasitarimuose dėl planuojamų pasiekti rezultatų ir asignavimų limitų ministrui pavestoms valdymo sritims, įvertinus esamą socialinę, ekonominę ir geopolitinę situaciją, visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius bei valstybės prisiimtus įsipareigojimus. Dėl šios priežasties Susisiekimo ministerija neturi galimybės užtikrinti didesnio valstybės biudžeto finansavimo darnaus judumo priemonių įgyvendinimui.</p>

	<p>oro taršos ir triukšmo mažinimu, įgyvendinimui, viešojo transporto patrauklumo didinimui, bevariklio transporto priemonių naudojimo skatinimui ir t.t.). Suprantame, kad kol nepriimti minėto mokesčio įstatymo pakeitimai, vargu ar galima tikėtis daugiau papildomų mokesčių pajamų, tačiau manome, kad turi būti laikomasi nuoseklaus reglamentavimo principo tiek dėl esamo, tiek dėl būsimo naujo mokesčio pajamų panaudojimo, t. y. viso, o ne dalies, mokesčio įplaukų skyrimo į Fondą.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad iškelti ambicingi nacionaliniai tikslai, Alternatyviųjų degalų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimai savivaldybėms išlieka tie patys, be to, 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų lėšomis bus finansuojami tik 18-os savivaldybių darnaus judumo planai, siūlome numatyti didesnę valstybės biudžeto finansavimą darnaus judumo priemonių įgyvendinimui, t. y. visas motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įplaukas skirti į Fondą. LSA manymu, būtina užtikrinti tvarų Fondo finansavimo šaltinį, o didesnis Fondo lėšų dydis leistų sustiprinti savivaldybių finansines galimybes sparčiau ir sklandžiau įgyvendinti darnaus judumo priemones.</p>	
--	--	--

<p>Teisingumo ministerijos 2022 m. rugpjūčio 2 d. išvada Nr. 21-33006(3)</p>	<p>1. Siūlome konkretinti Nutarimo projekto 3 p. nuostatą, nes iš siūlomos formuluotės „<i>skirti kasmet pagal poreikį ir finansines galimybes valstybės biudžeto lėšų (dalį motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įplaukų) į Darnaus judumo fondą</i>“ nėra aišku, kokia dalis motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio bus skiriama į Darnaus judumo fondą (toliau – Fondas), pagal kieno ir kokį poreikį ir kieno finansines galimybes. Be to, Įstatymo 30 str. 2 d. numato galimybę į Fondą skirti lėšų ir iš kitų šaltinių, bet minėtoje nuostatoje jie nėra minimi.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Pažymėtina, kad Konstitucinis Teismas 2020 m. lapkričio 3 d. nutarime Nr. KT187-N15/2020 pažymėjo, kad toks teisinis reguliavimas, kai nenustatomas konkretus dydis išlaidų valstybės nuolatinei funkcijai (visuomenės kasdienės reikmės) <...> nepaneigia Vyriausybės konstitucinės teisės ir pareigos sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisės ir pareigos tvirtinti valstybės biudžetą biudžetiniams metams. Todėl toks reguliavimas, kuris nustatytų, kokia dalis motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio bus skiriama Darnaus judumo fondui, galimai prieštarautų Konstitucinio Teismo jurisprudencijai.</p>
	<p>4. Pritardami Lietuvos Respublikos Kanceliarijos 2022 m. sausio 24 d. išvadoje Nr. NV-189 5 p. pateiktai pastabai, manome, kad Nutarimo projektu tvirtinamuose Darnaus judumo fondo Nuostatuose (toliau – Nuostatai) turėtų būti nurodytas konkretus Fondo administratorius. Alternatyvi nuostata dėl Fondo administratoriaus įtvirtinta įstatyme, o tvirtinant Fondo nuostatus, jau turėtų būti nuspręsta, kas jį administruos.</p>	<p>Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo 30 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Darnaus judumo fondą administruoja Susisiekimo ministerija arba jos įgaliota institucija, todėl Vyriausybės nutarime negalime įrašyti VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros kaip fondą administruojančios institucijos.</p>
	<p>6. Nuostatų 9 p. nurodoma, kad Fondo lėšos skirstomos vadovaujantis susisiekimo ministro tvirtinamu Darnaus judumo fondo lėšų administravimo, projektų vertinimo, lėšų pervedimo ir atsiskaitymo už gautą finansavimą tvarkos aprašu. Atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo 30 str. 3 d. nustatyta, kad „<i>Fondas administruojamas pagal <...> Vyriausybės patvirtintus Fondo nuostatus</i>“, o pagal Įstatymo 30 str. 4 d. „<i>Fondo lėšos skiriamos <...> Fondo nuostatuose nustatyta tvarka</i>“. Taigi,</p>	<p>Neatsižvelgta. Kadangi Nutarimo projekto priėmimas yra tiesiogiai susijęs su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ rodiklio pasiekimu („įsteigtas ir pradėjęs veikti Darnaus judumo fondas, skirtas alternatyviųjų degalų ir transporto priemonių infrastruktūros plėtrai finansuoti), o šio rodiklio pasiekimas šiuo metu vėluoja ir yra susijęs su pirmuoju mokėjimu 2022 m. rugsėjo 30 d., siekiant kuo operatyviau</p>

	Įstatyme nėra numatyta alternatyvių nuostatų ir nukreipimo į kitus, žemesnės teisinės galios teisės aktus, todėl manome, kad Fondo lėšų skirstymo tvarka turėtų būti nustatyta Nuostatuose.	įkurti Darnaus judumo fondą, fondo lėšų skirstymo tvarką numatoma nustatyti susisiekimo ministro tvirtinamame darnaus judumo fondo lėšų administravimo, projektų vertinimo, lėšų pervedimo ir atsiskaitymo už gautą finansavimą tvarkos apraše. Be to, pažymėtina, kad Fondo lėšas skirstyti numatoma pradėti tik 2023 metais.
	7. Nuostatų 13 p. nustatyta, kad susisiekimo ministras patvirtina personalinę Fondo tarybos sudėtį ir vieną iš Fondo tarybos narių paskiria Fondo tarybos pirmininku. Siūlome įvertinti, ar nereikėtų nuostatos papildyti kriterijais, pagal kuriuos yra skiriamas Fondo tarybos pirmininkas.	Neatsižvelgta. Darnaus judumo fondo tarybos pirmininko paskyrimui bus taikomi tie patys kriterijai, kurie bus taikomi skiriant Darnaus judumo fondo narį.
Aplinkos ministerijos 2022 m. rugpjūčio 26 d. išvada Nr. D8(E)-4457	1.1. nuostatų 5 punkte svarbu aiškiai įvardinti Fondą administruojančias institucijas ir jų administravimo atsakomybes.	Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo 30 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Darnaus judumo fondą administruoja Susisiekimo ministerija arba jos įgaliota institucija, todėl Vyriausybė negali paskirti VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros fondą administruojančia institucija. Pagal Alternatyviųjų degalų įstatymą, Darnaus judumo fondo lėšos laikomos atskiroje Susisiekimo ministerijos arba jos įgaliotos institucijos banko sąskaitoje ir įtraukiamos į apskaitą pagal atskirą priemonę.

	<p>1.2. atsižvelgiant į Nacionalinėje klimato kaitos darbotvarkėje¹, 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane² nustatytą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau ŠESD) mažinimo tikslą transporto sektoriuje (2030 m. sumažinti išmetamą kiekį 14% palyginus su 2005 m.). Lietuvai svarbu 2021–2030 m. neviršyti 119,5 mln. t CO₂ ekv. ŠESD kvotos. Viršijus šią kvotą Lietuvai teks ją padengti atitinkamu kiekiu rinkoje įsigytais kreditais (1 t CO₂ ekv. atitinka 1 kreditą). Pagal Aplinkos apsaugos agentūros prognozes (be papildomų planuojamų priemonių), ŠESD išmetamas kiekis per 2021–2030 m. Lietuvoje gali siekti 128,4 mln. t CO₂ ekv., t. y. susidarys 8,9 mln. t CO₂ ekv. kvotos vienetų trūkumą. Darant prielaidą, kad kvotos padengimui skirtų kreditų kaina rinkoje sieks dabartinę apyvartinių taršos leidimų (toliau – ATL) kainą (apie 90 eurų³), Lietuva turės skirti 801 mln. eurų iš valstybės biudžeto ŠESD kvotų skirtumui padengti. Manome, kad skirstant lėšas derėtų atsižvelgti į aplinkosauginio efektyvumo kriterijų, kuris leistų įvertinti ŠESD kiekio sumažinimą ir lėšos turėtų būti skiriamos įvertinus jų efektyvumą sumažinant ŠESD. Todėl siūlome nutarimo 9 punktą išdėstyti taip:</p> <p>„Fondo lėšos skirstomos Įstatymo 30 straipsnio 1 ir 4 dalyse nustatytoms darnaus judumo priemonėms finansuoti, atsižvelgiant į Fondo tarybos priimtus sprendimus dėl Fondo strateginių programų kryptių ir vadovaujantis susisieki- ministro tvirtinamu Darnaus judumo fondo lėšų administravimo,</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Rengiant darnaus judumo fondo lėšų administravimo, projektų vertinimo, lėšų pervedimo ir atsiskaitymo už gautą finansavimą tvarkos aprašą, įvertinsime siūlymą dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų kaip kriterijų skirstant lėšas.</p>
--	---	--

¹ Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas dėl Nacionalinės klimato kaitos darbotvarkės patvirtinimo <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/7eb37fc0db3311eb866fe2e083228059?positionInSearchResult>

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas dėl 2021-2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/1f5eadb1f27711eab72ddb4a109da1b5>

³ Europos energijos biržos duomenimis 2022-08-23 ATL kaina siekė 92,52 EUR <https://www.eex.com/en/market-data/environmental-markets/auction-market>

	<p>projektų vertinimo, lėšų pervedimo ir atsiskaitymo už gautą finansavimą tvarkos aprašu. Lėšos skiriamos įvertinus jų efektyvumą sumažinti ŠESD kiekį“.</p>	
	<p>1.9. 31.4 papunktį papildyti nuostata, kad administruojanti instituciją teikdamos Fondo tarybai pasiūlymus dėl darnaus judumo priemonių finansavimo taip pat turi pateikti informaciją apie kiekvienos priemonės planuojamą sutaupyti ŠESD kiekį. Minėtąjį punktą išdėstant taip:</p> <p>„31.4 teikia Fondo tarybai pasiūlymus dėl darnaus judumo priemonių finansavimo, projektų vertinimo kriterijų ir prioritetų, atsižvelgdamas į darnaus judumo skatinimo valstybės politiką. Kartu su darnaus judumo priemonių finansavimo pasiūlymais teikia informaciją apie kiekvienos priemonės planuojamą sumažinti ŠESD kiekį;”.</p>	<p>Neatsižvelgta. Rengiant darnaus judumo fondo lėšų administravimo, projektų vertinimo, lėšų pervedimo ir atsiskaitymo už gautą finansavimą tvarkos aprašą, įvertinsime siūlymą dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų kaip kriterijų skirstant lėšas.</p>